

שם הפעילות: אידיאל היופי

הכותב/ת: מתוך חוברת תכנית הדרכה יישובית למדריך הנוער 'מגדר ומיניות', באדיבות מחלקת נוער עמק חפר

ערכים ומטרות הפעילות

1. הנוער יבחן את מושג היופי בתרבות הנוער העכשווית.
2. הנוער יבין שאידיאל היופי אינו חיובי אלא כזה שמציבה החברה. הוא עלול להיות שלילי כי הוא שם במרכז את מראהו של האדם וגורם לו פעמים רבות לנהל את חייו מתוך שאיפה תמידית ומרכזית להראות טוב.
3. הנוער יבין, כי כל אדם צריך להרגיש בטוח במי שהוא ללא התחשבות במראהו.
4. הנוער יבין כי עליו להקדיש יותר זמן ומחשבה בחייו לעיצוב האופי והאישיות.
5. הנוער יבין שעליו להעריך אחרים כפי שהם על אופיים ואישיותם ולא ע"פ מראהם.

למדריך:

בשנים האחרונות אנו עדים לתופעה גוברת והולכת של התעסקות אובססיבית במראה החיצוני בקרב בני הנוער והמבוגרים. אידיאל היופי הינו המדד המרכזי דרכו שופטים כיום בני נוער ומבוגרים בני אדם אחרים: כלומר, על מנת שיחשיבו אותך בחברה - עלייך ללבוש בגדים מסוימים, להיות בעל תספורת מסוימת להראות יפה ואסתטי. ההתעסקות במראה החיצוני כחלק מרכזי בחיים תוביל פעמים רבות להזנחת עיצוב האישיות ותכונות האופי שלנו. בפעולה זו ננסה להסביר לחניכינו כי יש לדאוג שדימויו העצמי של האדם יתעצב בעיקר על פי אישיותו ותכונות האופי שלו, אותן הוא שואף לשפר ולשנות ולא ע"פ מראהו החיצוני.

קהל היעד

חברת הנוערים

משך הפעילות

שעה וחצי

רשימת ציוד ועזרים

- עטים, בריסטולים, לורדים
- על נייר עיתון - טבלה אופי מול יופי
- שלטי אופי/יופי, עיתוני נוער, מספרים
- פלקט עם טבלה
- שיר של עידן יניב – [לחצו כאן](#)
- רמקולים

מערך הפעילות

פתיחה

כל חניך כותב על פתק 2 דברים שהיו אופנתיים שהוא היה קטן יותר ושהוא אהב נורא ושהיום בחיים לא תמצא אותו הולך איתו (יכול להיות סוג של תספורת, נעליים, ביגוד

מיוחד ועוד). שמים את כל הפתקים מהמרכז, מתנדב ראשון מרים פתק ועליו לגלות מי האדם במעגל שכתב את הפתק. מרים את הפתק הבא זה שכתב את הפתק.

חלק א:

חלק את החניכים לשתי קבוצות. הנחה את הקבוצות לפעול ע"פ ההנחיות הבאות: חלק לכל קבוצה דף עיתון עם תמונה של גבר או אישה. כל פעם בקש מהחניכים להוסיף משהו אחר לציור: איפה יפה שיהיה שיער על הגוף?, איך החזה נראה?, איך השיער נראה?, איזה תכשיטים?, איזה איפור?....

דיון:

- מי קובע מה יפה ומה לא?
- איך יכול להיות שמה שנחשב יפה בעבר היום נחשב לא יפה?
- איך יכול להיות שמה שנחשב יפה או לא יפה משתנה מפעם להיום?
- מי קובע מה יפה ומה לא יפה?
- אז למה מעצבים את הבגדים בצורה כזאת?

חלק ב':

חלק לכל קבוצה עיתוני נוער למיניהם ובקש מהם לגזור מהעיתון כתבות, תמונות, פרסומות ועוד. קבוצה אחת תגזור דברים שקשורים למראה החיצוני של האדם, והקבוצה השנייה תגזור דברים שקשורים לאופי ותכונות אצל בני אדם. עכשיו נעשה "הישרדות ממצאים" - בכל פעם תציג קבוצה אחת אחד מבין גזרי העיתונים שגזרה - מנצחת הקבוצה שגזרה יותר גזרי עיתונים ע"פ ההוראות שקיבלה.

חלק ג':

חלק לכל חניך 2 שלטים אופייניים. שאל את החניכים מס' שאלות ובקש מהם להשיב רק באמצעות הרמת השלט המתאים:

- מה יותר חשוב למרבית האנשים שאתם מכירים?
- במה אנשים משקיעים יותר ביומיום שלהם?
- לפי מה אתם בוחרים חבר/ה?
- לפי מה אתם שופטים בן- אדם כשאתם נפגשים איתו לראשונה?
- כשפוגשים אתכם לראשונה ממה חשוב לכם שיתרשמו מכם?

דיון:

- מה יותר חשוב האופי או היופי? למה?
- האם יש תכונות אופי שהיית רוצה שלא יהיו חלק ממך?
- האם יש תכונות אופי שאין לך וכן היית רוצה שיהיו לך?

- מה דעתכם על אורח חיים שרובו עוסק במראה חיצוני?
- כמה אנחנו מדברים על מראה חיצוני של אחרים ושל עצמנו?
- על מה אתם מדברים אחד עם השני?
- האם אתם מדברים רק על המראה החיצוני של בני האדם או גם על מי שהם?
- האם נכון לעשות כל שינוי (ניתוחים פלסטיים, השתלות שיער, איפור קבוע...)?
- לשם המראה החיצוני? איפה עובר הגבול?
- האם נכון לשפוט בני אדם ע"פ המראה החיצוני?
- מדוע רוב האנשים בחברה משקיעים את הזמן והאנרגיה בעיסוק במראה החיצוני?
- האם זה משפיע על איך שאני בוחר את החברים שלי?
- על פי מה הייתי רוצה שיבחרו בי? (המראה החיצוני/האישיות)
- האם זה משפיע על היחס שלי כלפי בן אדם כזה או אחר?

למדריך:

אידיאל היופי נקבע ע"י גורמים שונים בחברה (תקשורת, מעצבי אופנה, סלברטי וכו') ומעצב צורה אחידה על פיה אנשים מנסים לעצב את מראה החיצוני. בתקופות שונות ומקומות שונים אידיאל היופי בחברה משתנה ולכן יש איזשהו אבסורד באופן בו אנו בוחנים יופי, משום שיופי אמור להיות בעיני המתבונן ולא בעיני מישהו אחד שמחליט מה יפה ומה לא.

חלק ד':

קרא עם החניכים את השיר "את יפה" של עידן יניב (נספח ד'). רצוי אפילו להשמיע אותו ברקע ולשיר אותו ביחד עם החניכים במקום להקריא אותו.

דיון:

- למה קשה למלא את הצד השני של הטבלה? (ישנם מעט
- מוסדות/מקומות/גופים המתעסקים בעיצוב האישיות והאופי)
- מה זה אומר שאין כמעט עיסוק בחברה בעיצוב האופי והאישיות? (החברה שמה במרכזה את אידיאל היופי ועל פיו שופטת אנשים)
- האם הייתם רוצים להיות בחברה שמתעסקת פחות במראה חיצוני?
- מה דרוש מכל אחד מאיתנו על מנת לקיים חברה כזו בקבוצה שלנו?

סיכום:

"אל תסתכל בקומקום אלא מה שיש בתוכו" - פתגם ידוע זה מכיל את המסר שניסתה פעולה זו להעביר, אדם צריך להיות מוערך על פי אופיו ואישיותו ולא על פי מראהו החיצוני. המראה החיצוני משול לקליפה אשר במידה ואין תחתיה פרי בשל אין היא

שווה מאומה. אנחנו, בני האדם, בעשור האחרון נוטים להעניק משמעות עצומה למראה החיצוני. המשמעות של התופעה הזו היא מרחיקת לכת, משום שאנו למעשה מונעים מעצמנו להכיר אנשים רבים וטובים רק בשל המראה החיצוני שלהם. לכל אחד מאיתנו יצא לפחות פעם אחת בחיים לדחות מישהו על סמך המראה החיצוני. האם היינו רוצים שיתייחסו אלינו או לאנשים הקרובים אלינו בצורה הזו? האם היינו רוצים שיתקרבו אלינו רק בגלל איך שאנחנו נראים? האם מערכת יחסים כזו יכולה להיות אמיתית? בתוך מציאות כזו קשה לומר כי מתקיים שוויון ערך האדם הלכה למעשה ולכן בקבוצה שלנו אנו נדרשים לתבוע מעצמנו ומחברינו לבחור בחברים ע"פ מי שהם ולא ע"פ המראה החיצוני שלהם.

תובנות ודגשים חינוכיים

- ❖ לברר קודם עם עצמכם, מהן התפיסות שלכם בנושא.
- ❖ להתאים את רמת השיח והפתיחות לקבוצה.
- ❖ לייצר מרחב מאפשר שיח פתוח – לפעמים שינוי מקום, פעילות בקבוצה קטנה, לחשוב בהתאם לאופי הקבוצה.